

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL RIETAVO SAVIVALDYBĖJE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m gegužės 27 d. Nr. AT-P-32-12-16
Klaipėda

Auditas atliktas, vykdant
l. e. p. 3-iojo audito departamento
direktorės Romualdos Masiulionienės
2008-06-11 pavedimą Nr. P-32-12

Auditą atliko valstybiniai auditoriai:
Stasys Raudys (grupės vadovas)
Genovaitė Galdikienė

Auditas pradėtas 2008-06-11
Auditas baigtas 2009-05-29

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Įžanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymas, naudojimas, disponavimas juo ir apskaita	6
2. Dėl nepanaudotos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybei) funkcijoms atlikti	7
3. Pažanga šalinant nustatytas klaidas ir neatitikimus	8

IŽANGA

Valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas atliktas vadovaujantis 2008 metų valstybinio audito programa ir vykdant Valstybės kontrolės l. e. 3-iojo audito departamento direktoriaus pareigas Romualdos Masiulionienės 2008 m. birželio 11 d. pavedimą Nr. P-32-12.

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų, Privatizavimo fondo lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, 2008 metų finansinių ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, valstybės lėšų ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų 2009 metams poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Auditą atliko 3-iojo audito departamento Klaipėdos skyriaus auditoriai: vyriausiasis valstybinis auditorius Stasys Raudys (grupės vadovas), vyresnioji valstybinė auditorė Genovaitė Galdikienė.

Audituojamas subjektas – Rietavo savivaldybė, adresas: Laisvės a. 3, 90316 Rietavas. Identifikavimo kodas 111107378. Audituojamu laikotarpiu savivaldybės administracijos direktoriumi dirbo Vytautas Dičiūnas, Buhalterijos tarnybos vedėja – Laimutė Vaičiškienė.

Šioje audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audituotos Rietavo savivaldybės 2009 m. kovo 3 d. raštu Nr. R4-604 pateiktos 2008 metų finansinės ataskaitos: savivaldybės biudžeto išlaidų mokinio krepšeliui finansuoti įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-13-metinė), savivaldybės biudžeto išlaidų plano valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-14-metinė), savivaldybės biudžeto išlaidų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-15-metinė), valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-11 metinė).

Savivaldybei 2008 metams įstatymu¹ buvo skirta 11 038,1 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, iš jų:

- 3 047,1 tūkst. Lt valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms atlikti, panaudota 2 697,7 tūkst. Lt. (socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti – 603,4 tūkst. Lt, socialinei paramai mokiniams – 654,0 tūkst. Lt, socialinėms paslaugoms – 114,3 tūkst. Lt).
- 6 230,0 tūkst. Lt mokinio krepšeliui finansuoti, panaudota 6 236,5 tūkst. Lt, iš jų – darbo užmokesčiui – 4 665,0 tūkst. Lt (74,8 proc.) ir socialinio draudimo išmokoms – 1 318,5 tūkst. Lt. Savivaldybė, mokiniams atvykus į savivaldybės mokymo įstaigas, iki 2008 m. gruodžio 1 d. iš kitų savivaldybių gavo 7,6 tūkst. Lt ir pervedė kitoms savivaldybėms 12,0 tūkst. Lt, o mokiniui išvykus į valstybės biudžeto finansuojamą mokyklą, 2008 m. gruodžio 31 d. gražino į valstybės biudžetą 1,1 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų.
- 1 761,0 tūkst. Lt valstybės investicijų programoje numatytiems savivaldybės projektams finansuoti (tiek pat panaudota, iš jų – 361,0 tūkst. Lt melioracijos darbams).

Savivaldybė 2008 metais pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio didinimo programai vykdyti pagal Švietimo ir mokslo ministerijos ir savivaldybės administracijos pasirašytą dvišalę 2008 m. birželio 6 d. sutartį Nr. SVT-545 iš Privatizavimo fondo gavo ir panaudojo 496,0 tūkst. Lt, iš jų: 342,34 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir 153,66 tūkst. Lt socialinio draudimo įmokoms.

Aštuoniose savivaldybės švietimo įstaigose dirba 152 pedagogai, jų kvalifikacijai kelti buvo panaudota 43,8 tūkst. Lt mokinio krepšelio lėšų.

Savivaldybės taryba 2008 metais specialias tikslines dotacijas patvirtino 18 asignavimų valdytojų.

¹ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 4, 5 priedėliai.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus².

Auditas atliktas, siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškai užtikrinti neįmanoma dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui buvo taikomas kiekybinio reikšmingumo lygis:

– 0,5 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 55,0 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos;

– 0,5 proc. savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto, t.y. 168,5 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis – didžiausia priimtina klaidų suma, taikoma vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas apskaitoje visais reikšmingais atžvilgiais užregistruotas teisingai.

Be to, buvo vertinamas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekdami gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, naudojome šiuos metodus:

– atlikome instituto veiklos, apskaitos, vidaus kontrolės sistemų tyrimą, nustatėme reikšmingumo lygį ir svarbiausias audito sritis;

– susipažinome su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis, įskaitant finansų kontrolės procedūras;

– atlikome savarankiškas audito procedūras šiose srityse: mokinio krepšelio išlaidų; socialinių išmokų ir kompensacijų skaičiavimo ir mokėjimo; socialinės paramos mokiniams; socialinių paslaugų; valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo savivaldybėms, jo valdymo, naudojimo, disponavimo ir apskaitos; savivaldybės investicinių projektų, 2008 m. įtrauktų į valstybės investicinę programą, vykdymo išlaidų ir privatizavimo lėšų panaudojimo.

Siekdami gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, savarankiškas audito procedūras atlikome savivaldybės ugdymo įstaigose: L. Ivinskio gimnazijoje, Tverų vidurinėje mokykloje, Žadvainių pagrindinėje mokykloje.

Valstybės kontrolės 2008 metų valstybinio audito programoje³ nustatyta sisteminių tyrimų sritis – valstybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimas savivaldybėms, jo valdymas, naudojimas, disponavimas ir apskaita. Šioje sisteminių tyrimų srityje buvo atliktos audito procedūros.

² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais).

³ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2008-02-22 įsakymas Nr. V-37.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Valstybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymas, naudojimas, disponavimas juo ir apskaita

Savivaldybės administracijos apskaitos duomenimis, 2008 m. sausio 1 d. savivaldybės patikėjimo teise valdomas valstybės turtas buvo 33 255,2 tūkst. Lt (įsigijimo verte), iš jų melioracijos statinių – 32 536,8 tūkst. Lt. Savivaldybėje 2008 m. šis turtas padidėjo 444,8 tūkst. Lt, iš jų: 361,0 tūkst. Lt rekonstravimo darbų išlaidomis buvo padidinta melioracijos statinių vertė (lėšos gautos ir panaudotos pagal 2008 m. valstybės investicijų programą) ir Vyriausybės nutarimais⁴ iš Švietimo ir mokslo ministerijos ir Kultūros ministerijos buvo gauta 54,2 tūkst. Lt vertės valstybės turto. Savivaldybėje 2008 m. gruodžio 31 d. patikėjimo teise valdomas valstybės turtas – 33 700,0 tūkst. Lt (įsigijimo verte), iš jų 32 897,8 tūkst. Lt – melioracijos statiniai.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais⁵ savivaldybei 2008 metais iš Kultūros ministerijos buvo perduotas patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti 30,86 tūkst. Lt vertės (kompiuterinė technika ir kita įranga), iš Švietimo ir mokslų ministerijos – 14,55 tūkst. Lt vertės (kompiuterinė įranga) valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas, kurį administracijos direktorius, vykdydamas savivaldybės tarybos sprendimus⁶, perdavimo ir priėmimo aktais⁷ perdavė Rietavo savivaldybės viešajai bibliotekai, Tverų, Medingėnų ir Rietavo „Aušros“ vidurinėms mokykloms valdyti, naudoti ir disponuoti juo taip pat patikėjimo teise.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu⁸ savivaldybei iš Švietimo ir mokslo ministerijos 2008 metais buvo perduotas patikėjimo teise valdyti, naudoti ir disponuoti 134 042,69 Lt vertės valstybei nuosavybės teise priklausantis vienas automobilis, skirtas mokiniams vežti. Administracijos direktorius, vykdydamas savivaldybės tarybos sprendimą⁹, turto perdavimo ir priėmimo aktu perdavė šį valstybės turtą savivaldybės Žadvainių pagrindinei mokyklai valdyti, naudoti ir disponuoti juo taip pat patikėjimo teise.

Šiais atvejais buvo pažeistos Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo¹⁰ nuostatos, pagal kurias valstybės turtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais yra perduodamas valdyti, naudoti ir juo disponuoti patikėjimo

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2008-01-30 Nr. 85, 2008-04-09 Nr. 340, 2008-09-03 Nr. 869.

⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai: 2008-01-30 Nr. 85, 2008-04-09 Nr. 340.

⁶ Rietavo rajono savivaldybės tarybos sprendimai: 2008-03-06 Nr. T1-76, 2008-05-29 Nr. T1-142.

⁷ Savivaldybės administracijos direktoriaus perdavimo–priėmimo aktai: 2008-02-14 Nr. 2002; 2008-05-15 Nr. 6, Nr. 7, Nr. 8.

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-29 nutarimas Nr. 876 „Dėl autobusų perdavimo“.

⁹ Rietavo rajono savivaldybės tarybos 2007-09-20 sprendimas Nr. T1-152

¹⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-12 Nr. IX-900 redakcija), 9 str. 2 d. ir 10 str.

teise savivaldybėms. Pagal šį įstatymą¹¹ savivaldybių biudžetinės įstaigos negali būti valstybės turto patikėtinės.

Auditoriams pateikus pastebėjimą, Savivaldybės taryba priėmė sprendimą¹², kad ankstesniais ir 2008 metais savivaldybės biudžetinėms įstaigoms perduotas valstybės turtas valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise būtų perduotas joms pagal panaudos sutartis. Savivaldybės administracija, vykdydama savivaldybės tarybos sprendimą, perdavimo ir priėmimo aktais biudžetinėms įstaigoms perdavė valstybės turtą ir pasirašė šio turto panaudos sutartis.

2. Dėl nepanaudotos valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos valstybinėms (perduotoms savivaldybei) funkcijoms atlikti

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymu, savivaldybė nepanaudotą specialiąją tikslinę dotaciją, skirtą socialinei priežiūrai socialinės rizikos šeimoms ir socialinei globai asmenims su negalia (120,8 tūkst. Lt), socialinei paramai mokiniams administruoti (114,8 tūkst. Lt), socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti (44,4 tūkst. Lt) – iš viso 305,7 tūkst. Lt¹³ tarybos sprendimais¹⁴ perskirstė:

- ▶ 277,0 tūkst. Lt – savivaldybės vykdomoms socialinės paramos paslaugų įgyvendinimo priemonėms iš dalies finansuoti (parapijos senelių globos namams – 178,2 tūkst. Lt, Rietavo pirminės sveikatos priežiūros centrui – 30,0 tūkst. Lt);
- ▶ 28,7 tūkst. Lt – kitoms savivaldybės reikmėms finansuoti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu¹⁵ savivaldybei buvo skirta 168,6 tūkst. Lt valstybės biudžeto asignavimų paramai nepasiturinčioms šeimoms ir vieniems gyvenantiems asmenims dėl kuro pabrangimo, iš kurių 52,4 tūkst. Lt savivaldybė panaudojo šioms kompensacijoms mokėti, o 116,2 tūkst. Lt nepanaudotų lėšų gražino į valstybės biudžetą. Taip pat savivaldybė į valstybės biudžetą gražino 6,8 tūkst. Lt nepanaudotų lėšų, skirtų vaikų ir jaunimo teisių apsaugos funkcijai atlikti.

Savivaldybės taryba 2008 metais patvirtino 108,9 tūkst. Lt specialiosios tikslinės dotacijos lėšų atlikti valstybinei (perduotai savivaldybei) funkcijai – Darbo rinkos politikos rengimas ir įgyvendinimas.

¹¹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-12 Nr. IX-900 redakcija), 9 str. 2 d. ir 10 str.

¹² Rietavo savivaldybės tarybos 2008-12-23 sprendimas Nr. T1-350 „Dėl Rietavo savivaldybei perduoto valstybės turto naudoti, valdyti ir disponuoti juo patikėjimo teise apskaitos ir savivaldybės tarybos sprendimų pakeitimo“.

¹³ Lietuvos Respublikos 2008 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2007-12-06 Nr. X-1353, 3 str. 2 d.

¹⁴ Rietavo savivaldybės tarybos sprendimai: 2008-10-30 Nr. T1-244, 2005-11-27 Nr. T1-288, 2008-12-23 Nr. T1-326.

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-23 nutarimas Nr. 766.

Pagal Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymą¹⁶ viešieji darbai finansuojami lygiomis dalimis: 50 proc. iš savivaldybės lėšų (valstybės biudžeto savivaldybei skirtos specialiosios tikslinės dotacijos lėšos) ir 50 proc. iš teritorinės darbo biržos (Užimtumo fondo lėšos). Pažymėtina, kad savivaldybė nepanaudojo 36,9 tūkst. Lt šiai funkcijai skirtų specialiosios tikslinės dotacijos lėšų, nes Plungės teritorinė darbo birža¹⁷ nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. nutraukė viešųjų darbų organizavimo sutartį dėl nepakankamo lėšų kiekio Užimtumo fonde. Nepanaudotos specialiosios tikslinės dotacijos – 36,9 tūkst. Lt savivaldybės tarybos sprendimais¹⁸ buvo perskirstytos kitoms savivaldybės reikmėms finansuoti.

3. Pažanga šalinant nustatytas klaidas ir neatitikimus

Savivaldybei audito metu buvo pateikti pastebėjimai dėl nustatytų klaidų ir neatitikimų planuojant valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams poreikį, kuris buvo padidintas archyvinių dokumentų tvarkymo ir priešgaisrinių tarnybų organizavimo funkcijoms atlikti, perduodant savivaldybės biudžetinėms įstaigoms valstybės turtą valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise. Savivaldybės administracija patikslino valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams poreikio skaičiavimus, savivaldybės taryba priėmė sprendimus, pagal kuriuos savivaldybės administracija perduotą valdyti patikėjimo teise valstybės turtą perdavimo ir priėmimo aktu perdavė savivaldybės biudžetinėms įstaigoms valdyti pagal panaudą.

3-iojo audito departamento direktoriaus pavaduotoja

Rita Švedienė

3-iojo audito departamento Klaipėdos skyriaus vedėja

Meilutė Gudaitytė

3-iojo audito departamento Klaipėdos skyriaus

vyriausiasis valstybinis auditorius

Stasys Raudys

¹⁶ Lietuvos Respublikos užimtumo rėmimo įstatymas, 28 str. 7 d. (2007-05-10 įstatymo Nr. X-694 redakcija).

¹⁷ Plungės teritorinės darbo biržos 2008-08-20 Nr. S-590-(3.16-01) „Dėl viešųjų darbų organizavimo nutraukimo“.

¹⁸ Rietavo savivaldybės tarybos sprendimai: 2005-11-27 Nr. T1-288, 2008-12-23 Nr. T1-326.